

Co-funded by
the European Union

Erasmus+KA2 проект DEFEP

*Дистанційна освіта майбутнього: краці практики ЄС у відповідь
на запити сучасних здобувачів вищої освіти та ринку праці*

ТИПОВИЙ СТАНДАРТ РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ), СЕКСУАЛЬНИХ ДОМАГАНЬ ТА ДИСКРИМІНАЦІЇ (за дистанційної форми здобуття вищої освіти)

UNIVERSITÄT
DES
SAARLANDES

Universidad
Rey Juan Carlos

ПРЕАМБУЛА

- Типовий стандарт не є оригінальним текстом та укладачі не претендують на авторство і першоджерело.
- Типовий стандарт розроблено в рамках реалізації проєкту Erasmus+KA2 DEFER «Дистанційна освіта майбутнього: кращі практики ЄС у відповідь на запити сучасних здобувачів вищої освіти та ринку праці».
- Типовий стандарт створено на основі існуючих європейських і вітчизняних практик, нормативних документів, методичних розробок окремих закладів вищої освіти, а також на матеріалах і кейсах Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти тощо.
- В Типовому стандарті враховано досвід університетів-партнерів по проєкту DEFER з України, Молдови, Німеччини, Іспанії, Італії, результати соціологічного опитування, аналітичного звіту та монографії, виконаних в рамках проєкту.

- Типовий стандарт застосовний до дистанційної форми здобуття вищої освіти.
- Типовий стандарт враховує особливості, пов'язані із цифровими технологіями та віддаленим форматом організації освітнього процесу на дистанційній формі здобуття вищої освіти. Водночас, основні механізми реагування на випадки дискримінації, насильства та булінга (цькування), описані в Типовому стандарті, є універсальними для усіх форм здобуття вищої освіти.
- На підставі Типового стандарту заклад вищої освіти розробляє власний Стандарт реагування на випадки булінгу (цькування), сексуальних домагань та дискримінації (Далі — Стандарт) або імплементує у відповідні положення закладу вищої освіти норми Типового стандарту, що стосуються дистанційної форми здобуття вищої освіти.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. ПОДАННЯ ЗАЯВ АБО ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ВИПАДКИ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ), СЕКСУАЛЬНОГО ДОМАГАННЯ, ДИСКРИМІНАЦІЇ В УНІВЕРСИТЕТІ	7
3. СКЛАД КОМІСІЇ, ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЇЇ ЧЛЕНІВ	8
4. ПОРЯДОК РОБОТИ КОМІСІЇ	9
5. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ), СЕКСУАЛЬНИМ ДОМАГАННЯМ, ДИСКРИМІНАЦІЇ В УНІВЕРСИТЕТІ	11
6. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ	13
7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	13

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Цей Стандарт прийнятий на виконання та відповідно до законодавства України в сфері забезпечення гендерної рівності, протидії дискримінації, насильству та булінгу (цькуванню) і визначає механізм реагування на такі випадки в Університеті. Університет засуджує дискримінацію, сексуальні домагання та насильство на робочому місці і в освітньому процесі та зобов'язується сприяти протидії цим явищам.

1.2. Здобувачі вищої освіти та працівники Університету (далі — учасники освітнього процесу) мають право на захист від дискримінації, будь-яких форм насильства, приниження честі та гідності та булінгу (цькування) під час освітнього процесу та праці.

1.3. Терміни, використані у цьому Стандарті, вживаються у таких значеннях:

- **кривдник** — учасник освітнього процесу, який вчиняє булінг (цькування) або дії, пов'язані з сексуальними домаганнями та дискримінацією щодо іншого учасника освітнього процесу;
- **потерпілий** — учасник освітнього процесу, щодо якого було вчинено діяння, пов'язані з дискримінацією, будь-якими формами насильства, сексуальними домаганнями, приниження честі та гідності чи булінгом (цькуванням) з боку іншого учасника освітнього процесу;
- **спостерігачі** — безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування) або дій, пов'язаних з сексуальними домаганнями та дискримінацією;
- **сторони конфлікту** — кривдник, потерпілий, спостерігачі (за наявності).

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про соціальні послуги», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні».

1.4. До випадків булінгу (цькування), сексуальних домагань та дискримінації в Університеті належать ситуації, які мають місце під час дистанційної освіти та включають в себе взаємодію між учасниками освітнього процесу під час віртуальних занять, консультацій, підсумкового контролю та інших форм навчання та комунікацій.

1.5. Проявами булінгу (цькування), сексуальних домагань, дискримінації в дистанційній освіті є систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно інших учасників освітнього процесу, а саме:

- перешкоджання в отриманні освітніх послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру;
- образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;
- будь-яка форма небажаної вербальної чи невербальної комунікації сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська, словесні образи, жарти, погрози,

- поширення образливих чуток під час занять та консультацій в синхронному онлайн режимі або в поза аудиторний час;
- знущання чи образи в електронних повідомленнях чи коментарях; розповсюдження через відеоконференції, платформу підтримки дистанційного навчання, соціальні мережи або чати;
 - будь-які обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі за ознаками раси, кольору шкіри, політичними, релігійними та іншими переконаннями, статтю, віком, інвалідністю, етнічним та соціальним походженням, громадянством, сімейним та майновим станом, місцем проживання, мовними або іншими ознаками;
 - електронне насильство, включаючи небажані електронні повідомлення, кібербулінг, або інші форми цифрового впливу;
 - недотримання засад нормативно-правового регулювання дистанційного навчання, включаючи порушення правил онлайн-етикету та інші випадки, які можуть обмежувати безпеку та комфорт учасників освітнього процесу;
 - інші правопорушення насильницького характеру.
- 1.6. Ознаками булінгу є:
- діяння (дія або бездіяльність) у формі психологічного, економічного чи сексуального насильства вчинене із застосуванням засобів електронних комунікацій;
 - систематичність (повторюваність) діяння, тобто вчинення його втретє чи більше;
 - наслідок у вигляді заподіяння фізичної або психічної шкоди, приниження, страху, тривоги, підпорядкування інтересам кривдника, соціальної ізоляції постраждалого;
 - умисна форма вини;
 - мета — за допомогою насильства із використанням переваги досягти підкорення, контролю, влади над постраждалою особою.
- 1.7. Ознаками дискримінації в дистанційній освіті є:
- систематичне обмеження доступу до освітніх можливостей: надання обмежених можливостей участі у відповідних навчальних програмах чи курсах; виключення з деяких освітніх ініціатив або ресурсів;
 - участь у дискримінаційних діях в онлайн-середовищі: образливі коментарі, спрямовані на особливості постраждалої особи; сприяння чи підтримка дискримінаційних висловлювань у віртуальному оточенні як під час навчальних занять в синхронному онлайн режимі, так і в поза навчальний час;
 - неправомірне обмеження можливостей участі: виключення особи зі спільноти, групи чи інших форм взаємодії в онлайн-середовищі (спроби виключити здобувача з групових проєктів чи віртуальних обговорень; ізоляція від участі в онлайн-заходах або групових відпрацювань); створення умов, які перешкоджають повному використанню освітніх можливостей;

- наслідки, що обмежують права та свободи: зниження академічної чи соціальної мобільності через дискримінаційні практики; погіршення психологічного благополуччя та стану здоров'я учасників освітнього процесу через систематичне приниження;
- умисна форма вини та мотив: свідоме здійснення дій або відмова від дій з метою обмеження прав конкретної особи чи групи осіб; дискримінаційні дії, мотивовані нетерпимістю до конкретних ознак особи;
- дискримінація на підставі конкретних ознак (расові, гендерні, релігійні, вікові, соціальні та інші ознаки); визначення особи або групи осіб за певними ознаками та надання їм менших можливостей у навчанні.

1.8. Ознаками сексуальних домагань в дистанційній освіті є:

- діяння — небажані для постраждалої особи вербальні або невербальні дії сексуального характеру; розповсюдження непристойних повідомлень, зображень чи відео через електронну пошту чи платформи онлайн-комунікації;
- систематичність (повторюваність) діяння, тобто вчинення його втретє чи більше;
- мета або наслідок у вигляді заподіяння приниження, страху, тривоги, порушення гідності жінок та чоловіків під час навчання чи роботи;
- умисна форма вини.

Сексуальні домагання є формою дискримінації за ознакою статі.

До дій сексуального характеру при сексуальних домаганнях відносяться зокрема, жести та рухи, пропозиції, прямі чи непрямі спонукування до вступу в статевий зв'язок, примушування до вступу в статевий зв'язок, сексуально образливі коментарі та жарти, небажані дискусії на сексуальні теми тощо.

1.9. Види насильства під час дистанційної освіти:

- *психологічне насильство* може проявлятися у вигляді електронних дій, таких як словесні образи, погрози, інтимне та емоційне знуцання через електронні засоби комунікації, ізоляції від груп чи спільноти, шантажу тощо;
- *економічне насильство* може проявлятися у вимаганні грошових коштів, крадіжках чи пошкодженні цифрового майна, а також у будь-яких інших діях, спрямованих на завдання матеріальної шкоди;
- *сексуальне насильство* може включати в себе непристойні зауваження, електронне домагання, надсилання непристойного контенту, погрози сексуального характеру через електронні канали зв'язку;
- *кібербулінг* (цифровий тероризм) — електронне та інтернет-основане насильство, включаючи шкідливі коментарі, образи, погрози та інші агресивні дії через соціальні мережі та інші цифрові платформи;
- *технічне насильство*: хакерські атаки; спроби злому акаунтів здобувачів вищої освіти чи співробітників Університету; спроби

заважати здобувачу під час занять або іспитів в синхронному онлайн режимі; видалення робіт здобувачів освіти без його дозволу.

1.10. Суб'єктами реагування у разі настання випадку, пов'язаному з сексуальними домаганнями, булінгом та дискримінацією, є:

- посадові особи Університету;
- Міністерство освіти і науки України;
- територіальні органи (підрозділи) Національної поліції України.

1.11. Суб'єкти реагування на випадки, пов'язані з сексуальними домаганнями, булінгом та дискримінацією в Університеті діють в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Стандартом.

1.12. Суб'єкти реагування здійснюють заходи, спрямовані на запобігання та протидію ситуаціям, пов'язаним з сексуальними домаганнями, булінгом та дискримінацією в Університеті згідно із Планом заходів, спрямованим на запобігання та протидію сексуальним домаганням, булінгу (цькуванню) та дискримінації в Університеті, затвердженим Вченою радою.

1.13. Науково-педагогічні та інші працівники Університету у разі, якщо вони виявляють булінг (цькування), сексуальні домагання, дискримінацію, зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу;
- повідомити відповідний орган або комітет Університету про виявлені випадки насильства або дискримінації;
- за можливості надати необхідну підтримку та допомогу постраждалим; за потреби звернутися до підрозділу, відповідального за соціально-психологічну підтримку учасників освітнього процесу в Університеті для надання своєчасної психологічної допомоги;
- сприяти розслідуванню щодо виявлених випадків та брати участь у заходах, які спрямовані на притягнення винних осіб до відповідальності;
- забезпечити конфіденційність інформації та одночасно забезпечити прозорість процесу розслідування для всіх зацікавлених сторін;
- за потреби звернутись до територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України.

2. ПОДАННЯ ЗАЯВ АБО ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ВИПАДКИ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ), СЕКСУАЛЬНОГО ДОМАГАННЯ, ДИСКРИМІНАЦІЇ В УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Учасники освітнього процесу можуть повідомити про випадок, пов'язаний із сексуальними домаганнями, булінгом та дискримінацією, стороною або свідком якого вони стали.

2.2. Здобувач вищої освіти або співробітник Університету має можливість надати звернення з метою вирішення ситуації від свого імені, з анонімною електронною адресою на електронну адресу директора навчально-наукового інституту / декана факультету, проректора або ректора або шляхом заповнення спеціалізованої онлайн-форми для звернень, яка доступна через офіційний

вебсайт університету з метою виявлення та протидії випадкам булінгу, сексуальних домагань та дискримінації в дистанційній освіті.

Онлайн-форма надає можливість анонімного або ідентифікованого звернення. Учасники освітнього процесу можуть обрати опцію анонімності, щоб не розкривати своє ім'я чи інші особисті дані. Введені дані відділені від інших інформаційних потоків для запобігання можливим випадкам зловживання чи розголошення особистих даних. Відповідальною особою за обробку звернень за допомогою форми є юрист Університету.

2.3. Зазначені в п.2.2 особи у разі отримання заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації здійснюють розгляд звернення і у випадку неможливості улагодження конфлікту в межах своєї компетенції клопочуть перед ректором щодо створення тимчасової комісії з розгляду випадку булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації (далі — комісія) не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення.

3. СКЛАД КОМІСІЇ, ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЇЇ ЧЛЕНІВ

3.1. Тимчасова комісія з розгляду звернень щодо зазначених випадків в Університеті створюється та затверджується наказом ректора.

3.2. Склад комісії формується з урахуванням основних завдань комісії. Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше ніж п'яти її членів.

До складу комісії входять науково-педагогічні працівники та співробітники університету, у тому числі представник підрозділу, відповідального за соціально-психологічну підтримку учасників освітнього процесу в Університеті, та юрист. При розгляді заяви, де однією із сторін конфлікту є іноземний здобувач, до складу комісії має входити начальник міжнародного відділу. За необхідності може залучатися фахівець ІТ департаменту.

3.3. Головою комісії може бути ректор університету або призначено директора навчально-наукового інституту / декана факультету, проректора.

3.4. Голова комісії організовує її роботу і відповідає за виконання покладених на комісію завдань, головує на її засіданнях та визначає перелік питань, що підлягають розгляду.

3.5. Голова комісії визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії. У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії.

3.6. У разі відсутності голови комісії та заступника голови комісії обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією за поданням її секретаря.

3.7. У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається за поданням голови комісії або заступника голови комісії.

3.8. Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

3.9. Член комісії має право:

- ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації, брати участь у їх перевірці;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;
- брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;
- висловлювати окрему думку усно або письмово;
- вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

3.10. Член комісії зобов'язаний:

- особисто брати участь у роботі комісії;
- не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;
- виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії;
- брати участь у голосуванні.

4. ПОРЯДОК РОБОТИ КОМІСІЇ

4.1. Метою діяльності комісії є припинення булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації в Університеті; відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого здобуття освіти у групі (підрозділі), де стався випадок; з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації та вжиття заходів для усунення таких причин; оцінка потреб сторін булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації в соціальних та психолого-педагогічних послугах та забезпечення таких послуг.

4.2. Діяльність комісії здійснюється на принципах:

- законності;
- верховенства права;
- поваги та дотримання прав і свобод людини;
- неупередженого ставлення до сторін булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації;
- відкритості та прозорості;
- конфіденційності та захисту персональних даних;
- невідкладного реагування;
- комплексного підходу до розгляду випадку;
- нетерпимості до булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації та визнання його суспільної небезпеки.

4.3. Комісія у своїй діяльності забезпечує дотримання вимог Законів України «Про інформацію», «Про захист персональних даних».

4.4. До завдань комісії належать:

- збір інформації щодо обставин випадку булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації для об'єктивного розгляду звернення;
- розгляд та аналіз зібраних матеріалів щодо обставин випадку булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації та прийняття рішення про наявність/відсутність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві.

4.5. У разі прийняття рішення комісією про наявність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у зверненні, до завдань комісії також належать:

- оцінка потреб сторін булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг;
- визначення причин булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації та необхідних заходів для усунення таких причин;
- визначення заходів виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації у групі (структурному підрозділі), де стався випадок;
- моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації заходів виховного впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;
- надання рекомендацій для науково-педагогічних працівників та співробітників Університету щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та комунікацій зі сторонами булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації.

4.6. Формою роботи комісії є засідання, які проводяться у разі потреби. Дату, час і місце проведення засідання комісії визначає її голова.

4.7. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

4.8. Секретар комісії не пізніше сімнадцятої години дня, що передує дню засідання комісії, повідомляє членів комісії, а також заявника та інших зацікавлених осіб про порядок денний запланованого засідання, дату, час і місце його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронному або паперовому вигляді.

4.9. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним.

4.10. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком до цього Стандарту, що оформлюється наказом ректора.

4.11. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватись принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати

стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

4.12. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

- ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії;
- ставити питання по суті розгляду;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

4.13. Голова комісії доводить до відома учасників рішення комісії згідно з протоколом засідання та здійснює контроль за їхнім виконанням.

4.14. Строк розгляду комісією заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації в Університеті та виконання нею своїх завдань не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення ректором Університету.

5. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ), СЕКСУАЛЬНИМ ДОМАГАННЯМ, ДИСКРИМІНАЦІЇ В УНІВЕРСИТЕТІ

5.1. Ключовим пріоритетом для університетської спільноти є діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню), сексуальним домаганням, дискримінації, спрямована на:

- визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів запобігання виникненню булінгу (цькування), сексуальних домагання, дискримінації та (або) потенційних ризиків їх виникнення;
- виявлення булінгу (цькування), сексуальних домагань, дискримінації та (або) потенційних ризиків їх виникнення;
- визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів вирішення ситуацій булінгу (цькування), сексуальних домагань, дискримінації та/або усунення потенційних ризиків їх виникнення.

5.2. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню), сексуальним домаганням, дискримінації в закладі освіти ґрунтується на принципах:

- недискримінації за будь-якими ознаками;
- ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках;
- партнерства та підтримки між всіма учасниками освітнього процесу;
- розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу;
- гендерної рівності;
- участі учасників освітнього процесу в прийнятті рішень відповідно до положень законодавства та установчих документів Університету.

5.3. Завданнями діяльності щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню), сексуальним домаганням, дискримінації в Університеті в дистанційній освіті є:

- створення безпечного освітнього середовища: забезпечення психологічної та фізичної безпеки учасників дистанційного освітнього процесу, включаючи застосування сучасних технологій для моніторингу та забезпечення безпеки в онлайн середовищі;
- аналіз і визначення причин поширення: проведення системного аналізу стану, причин та передумов випадків булінгу, сексуальних домагань та дискримінації в дистанційному навчанні;
- підвищення рівня поінформованості: організація інформаційних кампаній та тренінгів для учасників дистанційної освіти щодо булінгу, сексуальних домагань та дискримінації;
- формування неприязного ставлення до насильства: впровадження заходів, спрямованих на формування у свідомості учасників освітнього процесу неприязного ставлення до насильства, розуміння булінгу, сексуальних домагань та дискримінації як порушення прав людини;
- активна залученість учасників: заохочення всіх учасників дистанційного освітнього процесу активно сприяти запобіганню та протидії випадкам булінгу, сексуальних домагань та дискримінації, в тому числі шляхом взаємодії та повідомлення відомих випадків.

5.4. До заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню), сексуальним домаганням, дискримінації в закладі освіти, належать заходи щодо:

- організації безпечного користування мережею Інтернет під час освітнього процесу;
- розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу, зокрема:
 - розуміння та сприйняття цінності прав та свобод людини, вміння відстоювати свої права та поважати права інших;
 - розуміння та сприйняття принципів рівності та недискримінації, поваги до гідності людини, толерантності, соціальної справедливості, доброчесності, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки;
 - здатності попереджувати та розв'язувати конфлікти ненасильницьким шляхом;
 - відповідального ставлення до своїх громадянських прав і обов'язків, пов'язаних з участю в суспільному житті;
 - здатності визначати, формулювати та аргументовано відстоювати власну позицію, поважаючи відмінні від власної думки/позиції, якщо вони не порушують прав та гідності інших осіб;
 - здатності критично аналізувати інформацію, розглядати питання з різних позицій, приймати обґрунтовані рішення;

- здатності до комунікації та вміння співпрацювати для розв'язання різних суспільних проблем, зокрема шляхом волонтерської діяльності тощо;
- підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу про булінг (цькування), сексуальні домагання, дискримінацію, їх причини та наслідки, порядок реагування на випадки булінгу (цькування), сексуального домагання, дискримінації тощо;
- створення в Університеті культури, що ґрунтується на нетерпимості до будь-яких форм насильства та дискримінації, в тому числі булінгу (цькування), сексуальних домагань.

6. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

6.1. Учасники освітнього процесу повністю дотримуються основних принципів запобігання корупції, забезпечують регулярну оцінку корупційних ризиків у своїй діяльності, здійснюють відповідні заходи щодо упередження та врегулювання конфлікту інтересів та корупційних дій, що можуть виникнути при виконанні ними своїх обов'язків.

6.2. Учасники освітнього процесу зобов'язані виконувати вимоги Закону України «Про запобігання корупції».

6.3. Учасникам освітнього процесу суворо забороняється прямо чи опосередковано використовувати надані їм службові повноваження чи пов'язані з ними можливості з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або давати обіцянки/пропозиції чи неправомірну вигоду особі, зазначеній у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей.

6.4. За вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень учасники освітнього процесу притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Стандарт реагування на випадки булінгу (цькування), сексуальних домагань та дискримінації затверджується Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету або особою, уповноваженою на виконання його обов'язків.

7.2. Зміни та/або доповнення до Стандарту розглядаються й затверджуються Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету або особою, уповноваженою на виконання його обов'язків.

ПРОТОКОЛ № _____
засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), сексуальних домагань,
дискримінації

« ____ » _____ 20 ____ р. _____ Час ____ год ____ хв

Підстава: _____
 (від кого і коли надійшло заява або повідомлення про випадок)

 (стислий зміст заяви або повідомлення)

Присутні:

Члени комісії (____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____ № _____

Інші особи (____ осіб):

СЛУХАЛИ:

I. Затвердження Порядку денного засідання

II. Розгляд питань Порядку денного засідання¹

III. Ухвалили рішення про²

потреби сторін випадку в соціальних та психолого-педагогічних послугах

 (опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

заходи для усунення причин випадку

 (опис заходів та відповідальні за їх виконання)

заходи виховного впливу щодо сторін випадку

 (опис заходів та відповідальні за їх виконання)

рекомендації для науково-педагогічних працівників та співробітників університету щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з сторонами конфлікту

 (опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

Голова комісії _____

Секретар _____

¹ Розділ II доповнюється окремими сторінками.

² Розділ III доповнюється окремими сторінками.